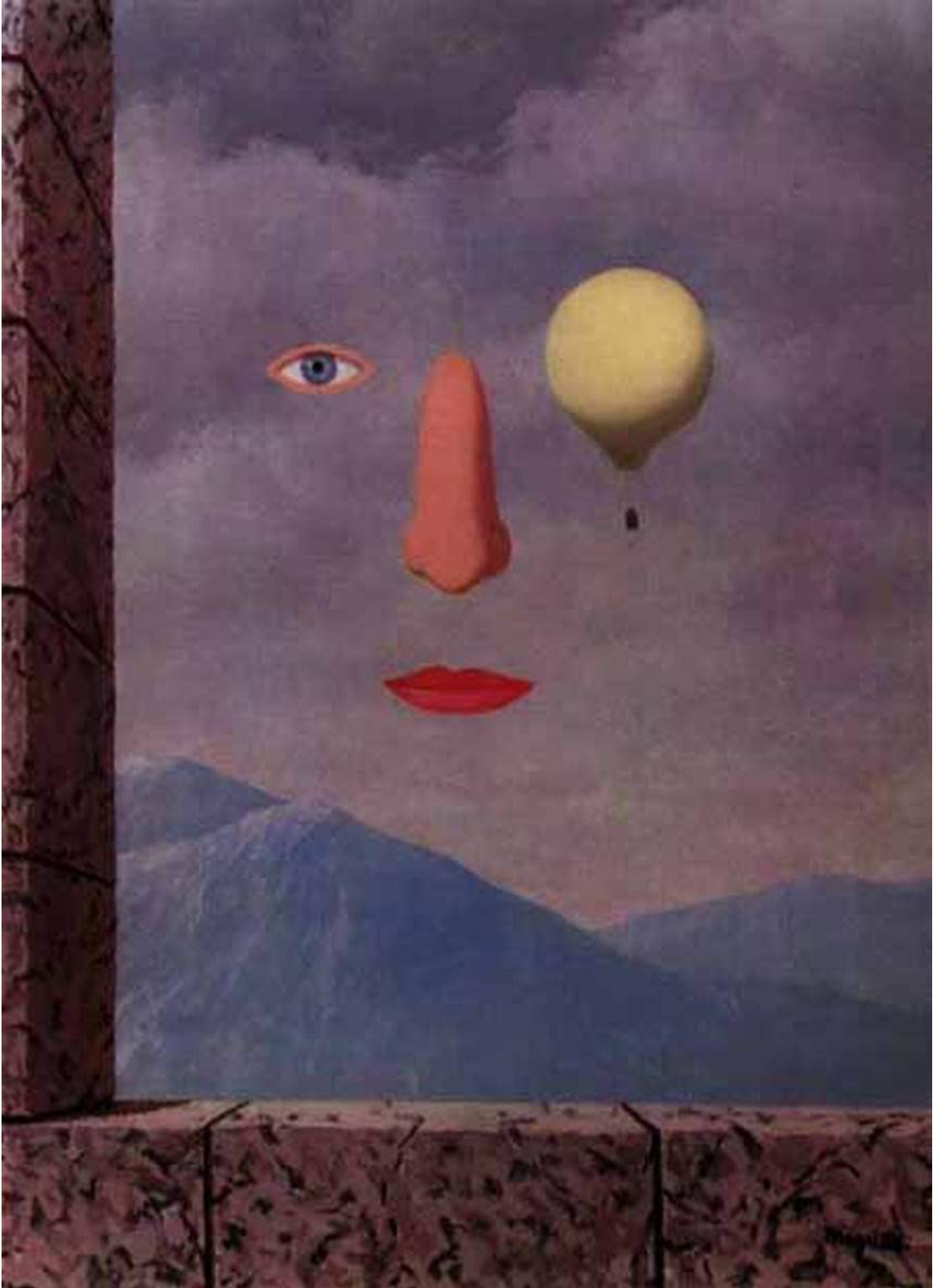

Ana Ristović
LAJKE NA
MESECU

Ana Ristović

LAJKE NA
MESECU
2
Ana Ristović

LAJKE NA MESECU

3

SNOVIDNA VODA

(1994)

4

1.

Sneg pada u staklenom gradu i svaka pahulja među providnim zidovima udvojena je kao u ogledalu. Svetlost je podeljena, tiha, diskretnog sjaja koji je sličan tragu puževe kućice privržene krotkoj ontologiji lista.

Dokone devojčice iznose mala ogledala pudriera na prozore skrivenih soba i okreću ka zamišljenom Suncu. Potrebno je s dužnim poštovanjem, uloviti ga i zarobiti na površini stakla čineći to veštinom čarobnice. One koja sličnu igru, ljupko svetogrđe, sklopljenih očiju čini sa mladim Mesecom, razdvajajući kolena nad baricom zelene vode. Zima će trajati narednih pedeset godina. Sunce se darežljivo kruni i ugasli komadići padaju sa neba, udaraju o drveće kao kestenje posle dugih kiša.

Kada svetli prst, skoro u nedoumici, dodirne dna ogledala, čineći to naizgled slučajno, devojčice ih hitro unose u sobe, zavijaju u šarene krpe, sakrivaju u fioke. Nešto blagog zlata ostaje i na vrhovima nadlanica, no one to i ne primećuju.

Bogovi su odavno predali milosrdna lica zvezdama i sada se zabavljaju govoreći čas jezikom trave, čas jezikom krtica ili staklenog drveća, a onda godinama ćutljivi su sasvim.

5

U našem uhu drugačiji je zvuk Jutro podiže nevidljive mostove nad Mrtvim morem: mostove od peska i prokljale soli.

No nebo je oslobođena pustinja: Lotova žena, već starica, i dalje se okreće, leđa obraslih u kristale. Nepca su joj suva, jer njen vrat je grič klepsidre. I topla kamena reč sitni se u mrtvorodene svitce, koji nikad ne zasvetle.

Bog trave je ovde stari perverznejak privržen samo kamenju - sve što mu izraste iz oštih prstiju, pogrize i ispljune na mudračke dlanove.

Samo zbog njega bela kokoška tišine čuči pod oblacima, i gluvo perje prigušuje zvonko meškoljenje zvezda.

U našem uhu drugačiji je zvuk mekog šaputanja škorpiljice koja ljubi svoju čulnost, svijenu u rep. Pustinjско meso treba jesti polako, košer samo uz krišku još mladog meseca.

Kada dostigne oblenu svog naprstka, pokriti se peskom po licu i gristi drevnu anemiju soli pod bregovima: umornu nadu Božjih suza.

I otkriće se nenadano: tajna simetrija mostova i pod njom cvetovi od peska i probuđene vode.

6

Zemljište

Ako pogledaš kroz prozor, ne očekujući ništa, baš kao da to činiš prvi put, ugledaćeš Japanku koja se penje dugom stazom što vodi kroz brda. Njena mala žuta stopala ostavljaju trag sličan tragu lasice.

I oko kamenja raste sitno, belo cveće, jer celog proleća, mesec kaplje na tanke prste oivičene zelenim i žutim. Čućeš kako sa vrha brda odjekuju zvona i glasovi -

nekoliko dečaka sahranjuje sićušnu pticu čije je perje jarkih sunčevih boja.

Ptica je toliko mala, da se može staviti u kutiju šibica.

Sasvim jasno, kao da je možeš dotaći prstima, posmatraćeš Japanku dok se penje ka vrhu noseći u ruci kofer od pruća. I u njemu dva nemirna skakavca koja se bore kao dve travke dok se opiru vetru.

Čućeš tiho udaranje njihovih krila i šljunak pod nogama one koja se penje i čije srce je sada negde u stopalima ne veće od zrna borovnice.

Ako pogledaš kroz prozor, ne očekujući ništa, ni nebo, ni pozvani dan, ni milost granja koje dodiruje stakla, ni to da u oknu možeš ponovo videti svoje lice, već da ni okno ne mora postojati.

7

Onda

Posmatrati planinu kroz prozor voza

i misliti da je baš ta planina ona koja nosi tvoje tragove.

Onda prisloniti kažiprst na maglinu stakla, potom do njega drugi prst, priključiti im i treći: prekriti prstima sliku udaljene planine, koju vidiš kroz prozor, kao što bi dlanovima prekrio sićušnog insekta na stolu, pre no što ćeš ga poklopiti čašom.

Onda posmatrati vrh planine, čudno uhvaćen u razmaku između dva prsta prislonjena na staklo, nežno i sa puno pažnje, kao prepoznato lice neke žene dok ga otkrivaš vrhom kasnog leda.

Planine neprimetno podrhtavaju dok putuješ kraj njih i zamišljaš da ih loviš jednostavnim pokretima ruke.

Potom sići na stanici do koje te ni jedan od nekadašnjih puteva nije mogao dovesti, držati za ruku onu zbog koje se glasovi voza slepo podupiru jedan o drugi i dok vreme i predeo sa pažnjom ostavljaju senke na njenom licu, prijemčivom kao da je od peska, pevušiti ili pričati kako postoji jedna planina koja te uvek prati ma gde putovao, ona koja nosi tužnu sličnost zvezda uklesanu u kamenu - kroz sve prozore ovog sveta i kroz sve svetove nastale na varljivom staklu lutajućih prozora.

Biti toliko blizu stvarima za koje bi želeo da ti se otkrivaju kao kamenje u pesku, nakon povlačenja vode,

ne verovati u ponore između prstiju kroz koje vetar zviždi iluziju, tamnu kao srebro, na svoj način.

8

*

"San postoji tamo gde ima kamenja"

Jehuda Amihaj

Upaliću lampu da osvetlim šum što kaplje niz zidove: danju su okna obrasla puzavicama i hladnom mahovinom, nema nagoveštaja, svetlost trne u sečivo, lišće je pokapano krvlju koja je bezbojna - ili su to suze onoga čija je krv već iscurela u pukotine?

U sumrak me zidovi propuštaju kao zvuk orgulja, mislim o daljinama, okamenjenoj tuzi, skupljenoj u so, o nebu koje noću putuje, u mekim talasima, ka jugu. Da bi s jutra prokrvarilo u moru, isparilo otčarano suncem, u zanosu korala. Još jedno godišnje doba, pronalazi te, nesigurno, kao utrnula ruka, među bregovima, u tišini neizgovorenog.

Kamenje bi moglo udvojiti tvoj glas, ponoviti srebrnu nit na drugi način -

sudarom ploča u tajni krečnjaka, otvaranjem grobnica, kotrljanjem krhotina koje se ne otkrivaju. pa ipak svoj znak ne možeš sakriti: ogledala koja te prepoznaju uvek na drugačiji način, mimikrija su leda po kojem si, razmičući prste, koračao.

I kada nasloniš uho uz stakleni zid, saznaćeš: bila je to tek kap vode u peščanom satu i otvor, suviše uzak da propusti osumnjičeni beskraj.

Tata

Kada se devojčica probudi, pod jastukom nalazi figure načinjene od voska: glatka, od prstiju topla tela malih ljudi bez lica, žute zmije zaustavljene u lakom krivudanju, konje čiji su repovi visoko izvijeni kao da je vosak sačuvao nešto od neuhvatljivog plamena sveće, oblike koje je prijatno držati u šaci, jer prst ostavi otisak, čudni splet linija zatvorenih u harmoniju krugova.

Otac je zauzet nečim što drži između palca i kažiprsta, sedeći za stolom, kraj nakrivljene sveće.

Plamičci su palacave zmije iz ponavljanog sna, opipavaju vrhove bušnih papuča. Pred samu zoru, odlazi na obalu reke i tamo dugo posmatra ribe koje uzleću nad vodom kao britki srebrni noževi.

Druga strana reke na koju nikada neće stići je svakako, njegova: motor čamca je obavijen zelenim ledom, a voda odveć hladna i neprozirna.

I ujutru treba govoriti sasvim tiho, jer se kraj nogu čitav svet obrušava i ponovo niče sa zemlje, u vidu lakih, staklenih tornjeva.

Tvoji mali anđeli čija krila umesto svetog praha nose strugotinu, Tvoj gavran - prva crna kap mastila, Tvoja svinja na ružičastoj uzici koja te prati tarući njušku čas o jedno čas o drugo tvoje koleno, Tvoji predmeti za svakodnevnu upotrebu, drveni jastuk za drveni krevet u kome će lažno vreme ogledati svoje dodvoračko, uspijeno lice,

vazduh, svakako tvoj, pun ptica kao svetlucave prašine, i naravno, 10 ona prevrtljiva ruža koja ti okreće čas jedno čas drugo svoje imaginarno lice, prolaze kroz ključaonicu tih zatvorenih vrata: svet je odlično smišljen, kažeš, unutrašnjost planina otvara se, vremenom, kao prevrnutu rukavicu.

A poezija je ukleta jer su reči koje niko nije smeo dodirnuti, nanizane na paukovu nit. I tvoje lice u zgrčenoj šaci je ljuštura za dan: praznici i letnje zabave su od lažnog srebra, treba pribeći rasutoj travi povrh primirene vode, kao metodi.

Nadohvat ruke - taj umnoženi, varljivi prostor oprobano u mnogostrukom trajanju, nadohvat kovitlavom snegu i tvoji prsti već oprobani u korenju drevnog drveća.

Oštrom kao vrh pera, istinita ruža, početna svetlost i prvo izdajstvo pronađene reči.

UŽE OD PESKA

(1997)

12

*

Jednom, sanjala sam kugu -
na hiljade zaraženih, u brezovoj šumi vodili su ljubav
guleći leđima stabla,
dišući snažno kao oluja zatvorena među mirnim drvećem: Kao da
gibanjem tela dozivaju duh podzemnih voda kroz krošnje proterujući i
dan i oduzeti im vek.

Iznenadjeni: jer svaki prst, gležanj i bedro behu pokrenuto čudo svaki
pokret, gipka radost čula.

Nekad prostor sumnje i stida, sada obilja, istinitog.

Izdaleka, činilo se: sasvim bela tela su drveće što se gibanjem
priseća zaboravljenog pira.

A osećanje smrti, za svakog tek odora od trava na koju se diše: Za
stotine njih što su se pribijali uz stabla kao uz loše srasle kosti iznova
opipavajući svet obećan drugima.

I kao da se ništa nije razlikovalo od edenskog vrta
osim uverenosti da je on ipak negde drugde: čudesnim bolom ponovo
pokrenut svet.

Jednom, u tom snu o kugi, posle koga je buđenje otvaralo oči kao
dva groba koje napuštahu nečiji udovi cele noći, sasvim sporo,
kao da prelaze, ne rub, već rastojanje 13
od hiljadu milja.

14

*

U vreme najave rata doputova belgijski prijatelj:
njegov brod, danima oklevajući slani dlanovi propuštahu kao popino
prase.

Sa njim stigoše i neupotrebljivi darovi: baštovanske makaze za
nepostojeći vrt, skijaško odelo za nepostojećeg skijaša, planinarski
ranac za nepostojeća putovanja, mapa flandrijskog grada, kao paučina
pod staklom za prazan zid koga nema.

I tanke, turske muštikle od ružinog drveta koje sam izdelja, tako
dugačke da su se pušaći u maloj sobi sudarali ukrštajući ih kao
zapaljena koplja.

"Predviđene su za veća rastojanja -

dobra bi bila prostrana terasa, salon ili piknik u polju.

I dim treba ispuštati polako, jer ovo je drvo koje ga upija: gajeći sićušne larve što dimom se hrane."

Reče

dok mu je velika muštikla štrčala kroz pustinjačku bradu i kosu kao kljun pupavca koji pretražuje nepostojeće gnezdo u vazduhu.

U vreme najava, i njegovi darovi najavljivači drugačijih upotreba: Nužnih rastojanja, jer sve manje beše onih između kojih bi se mogla povući; 15

Zapaljenih stabala, prezasićenih dimom što rastu na nepostojećoj zemlji; Odsutnih primalaca.

16

*

Tek što poče prevratničko doba kad upravnik opere odabra ironiju zatvorivši se u koncertni klavir na kome "beretom" izbuši za vazduh četiri rupe.

Tih godina samo zidovi prazne hale ponavljahu njegov solilokvij kroz muzičko bure propušteni u etar -

O korisnosti muzike, u prevratničko doba -

Oboriti gong u polje umesto kazana, spustiti zvona na vreće sa brašnom i solju, zlatnike i dugmad u zevove truba a tegle s pekmezom i mašču u klavire postrojene u predvorjima kao crne kornjače ukočene pri uvlačenju glave pod oklop; Tajne cedulje nanizati na violinske žice smotane u klupko, ćušnute u pribor za pecanje;

Dete što nema krevetac moglo bi u preuređeni kontrabas

I vojska će srećnija biti ako joj se sledovanje deli otvorenim tamburicama umesto malom kutlačom

Bubnjarske palice ponuditi lokalnoj policiji jer uvek postoji koža zategnutija od kože Radi kontrole melodije praporce sa sanki preseliti na kape uostalom, i muzika evoluirala seobom 17

iz donjeg u gornje

Što više tišine, to više i zvučnika magnetofona da zabeleže nepriznat titraj Rasturiti tržište prigušivača O gudala okačiti zastavice A povlašćen prostor prenosnika zvuka umnožitelja već iščezlog tona ostaviti samo ćutljivim stenama: između njihovih amnezija dovoljna rastojanja nikada narušena neće biti Muzika lako odustaje od instrumenata u prevratničko vreme, njen celi je svet zaboravi li na oruđa -

Tako je kloparao, suva semenka u klaviru: upravnik opustele bine i zavesa zauvek podignutih kao smotana jedra ...

Tek što odabra ironiju, kad spustiše ga u podrum ložačka leđa, domarske ruke jer polirano drvo dobro je za potpalu kad halu treba zagrejati za dolazak hora

A dirke - kao domine - strpati u vreću: uz njih neko već smisliće pravila nove društvene igre.

18

*

Mali atelje u sred milionskog grada ...

Ljubopitljivost starih balkona: Svaki je vilica buldoga spremna da se povuče na vreme ...

Poznanstvo iz detinjstva, otkriveno za stolom: nekad stidljivko iz klupe, sada slikar aktova što viri između platna na kojima dremaju ogromne Venere kao prostreljeni kitovi na palubi broda.

Kaže, otkriće mi tajnu o postanku Eve: teorija, priznajem, smela.

Rebro? Puritanska priča na koju pape klimnuše glavom.

Pre će biti da je Bog stvorio prvo bradavice dojki,

pupak

i čudo pod Venerinim bregom.

A onda, veran simetriji povukao vertikalnu

i po uzoru na te četiri tačke stvorio crte lica:

oči, nos i usta.

Raspored isti, ali u malom.

Idealna žena imala je dva lica usaglašena gornje i donje i po tome ju je prepoznavao idealni muškarac:

kada bi jedno bilo spremno za razgovor tada je i drugo polemično otvaralo vrata.

19

Da neprevaziđenih Eva!

I kod zakopčanih do grla moglo se znati po položaju usne i rasporedu zuba kakve grimase pravi arhi lice pod košuljom i suknjom.

Ali posle kataklizme

i svih božjih tumbanja - razrađuje znanac priču -

zavadiše se dva lica što čine ženu: Od tada, brbljivost jednog prati prkosno ćutanje drugog

i obrnuto, u opštoj pometnji Ni jedan Adam više se ne usuđuje da izvodi zaključke vredne života Niti žena što otvara usta vešto kao da

čuva u njima kastanjete obećava, kao nekad, muziku orkestra na donjim spratovima zastrtim kožom 20

*

Šta je poezija

Prvo upoznavanje, još iz školskih dana: dečiji pesnik koji je obećao dolazak pa ga ne beše celog časa Razočarane učiteljice koje pod katedrom noktima drobiše kredu:

"On je jedno od lepših lica u svetu poezije, netipično za poeziju."

Jedan vrabac koji je uleteo i niko ne posegnu za njim ni kapom ni rukom

da bi obnevideo udario o sliku vladara prilepivši tri peruške na usta i neko iz poslednje klupe, ko šušnu: "Gle, kao da ga je pojeo" -

kao da je tako naredio duh odsutnog pesnika.

Mukla tišina, takt domarkinih pletećih igli čijan čak na poslednjem spratu: kao da u rukama gaji

ogromnog insekta gladnog vune metalnih nogara što stružu li stružu

...

Ono što se moglo dogoditi Ono što se dogodilo nije Ono što se događalo između dodira pletećih igli Ono što se trudilo da opovrgne samo sebe i produžavalo čas izvan mogućeg pretvarajući klupe čas u kolenke, čas u male dečje grobove ukrašene politurom ...

Ono šta smo mislili da je poezija Kad pojavio se, pred kraj časa 21

brka u džinsu i oranž sakou obgrljen čovekom kome lice beše svo u ogrebotinama, kao prerezani nar -

"Imali smo udes deco izvinite što kasnim

pesnici ne lažu

poezija još manje

ovde moj taksista

doveden kao dokaz

ambulanta može da čeka

naraštaji ne

ovde i cepanica

zabodena u dlan

izvukoh je zubima

verujte na reč

poklanjam najboljem

daj olovku vamo ..."

Šta mislismo da je poezija Šta je poezija

Ono što se trudilo da opovrgne sebe Ono što se dogodilo dok se samo moglo dogoditi A dogodilo se nije 22

*

1628.

U švedskom avionu, uz čaj i zabavu nude mi znameniti hleb
VASABROT

tanan i suv kao đon cipele posut susamom kao zlatnim bubicama Na
susednom sedištu

jurodiva kaluđerica mišjeg lica prvi put na nebesima motorizovana
ubeđuje me da je to pričešće jer što smo bliže Bogu, to su veće
hostije.

Pod nama Baltik, uzmiče sporo kao teška svila ...

Objašnjavam joj uzaludno -

ako je tako, ovaj hlepčić nije telo Boga već kralja.

Gustav Adolf Vasa 1628.

gradio je brod kao raskošnu kulu ne štedeći darove saveznika ređao
skulpture

bronzanih Najada

i brkatih Vikinga

duž jarbola, jednu preko druge kao hor osuđenika

vičući -

Ovo je moćna zemlja

raskošna, veličanstvena, snažna kao brod -

čak i kada je brod počeo da tone 23

stotinak metara od luke pretovaren blagom

prigušivši glasove kraljevih mornara, čudesni brod ...

Koga je tri veka skrivalo more i baltička so, prema drvetu milosrdna.

Kroz brujanje motora, šapućem malom mišjem uhu koje crno platno
skriva kao ključaonicu muzičke kutije -

Grickajmo hleb uz puter ili marmeladu od šipuraka, još bolje ostalo je,
sestro, na vama ...

Na istoj kilometraži od zemlje i Boga vi zamišljajte hostiju, a ja ću,
zarivši zube u parče, činiti to kao da je dno broda kojim se još uvek
neko spasiti može.

24

*

Mami

1914.

Večeras su opet na programu Hjustonovi "Mrtvi": sneg po celoj Irskoj okupljanja za stolom
guske pozlaćene pivom i natpevavanje starica od koga krive se sveće pocrnele samo s jedne strane.

Već znam, pred ekranom
majka će držati olovku u ruci pokušavajući da zabeleži pesmu nepoznatog pesnika

- koju Džojns ne pominje -
pred kojom u filmu drhturi cela Irska i republikanska i protestantska -
ljubavnu, meku, tužnu
o rastanku, a o čemu bi drugom.

I po stoti put neće joj poći za rukom jer je reči na početku uvek začaraju snagom svoje plime

i prsti se zaustave na hartiji skupljeni oko olovnog srca kao glava krupne ptice što osluškuje melodiju za koju unapred zna da neće moći da je ponovi.

Pred odjavnom špicom
prelistavaće novine
tražeći reprizu ...

Leto je, bubice se pare na zavesama 25
pod nebom što je pucketavi ekran bez slike; ulicama se kotrljaju oni koje je samo usvojio život

kao klupčad umoljčane vune -
dodirivanje odmotanih krajeva je ljubav, kažu i ne očekuju više ni od sebe ni od sveta -

Dok u poslednjem kadru gledamo sneg po celoj Irskoj zastire močvare i mrtve ravnajući račune

kao meka ruka na rulet-stolu što prikuplja šta je ostalo od potrošene igre ...

Rekla bih majci:

Pokušati da se zabeleži pesma u ovom času isto je što i stezati ruku pod pokrivačem da bi se sačuvao predmet iz sna rekla bih, s upozorenjem večeras je na programu

Nedodirljivo, nečujno, neponovljivo, nevidljivo I Irska će nam uvek biti bliža nego mi Irskoj dok na terazijama stvari ovog sveta nose prevagu nad literaturom.

U sedamnaestoj, sladila su me *Pisma Nori* U dvadesetoj poverovah u govor, vođena *Uliksom*, Danas, mislim na stvarni život: Na početku

veka, Ahasferu Džojsu Pula beše bliža

nego meni na njegovom kraju Reče - *Nema Boga za Irsku, čekaju nas selidbe sred zlokobnih voda* -

Mnogo godina potom, Beket je neopažen gledao *Godoa* u Pančevu, iz poslednjeg reda, suv kao kos zalutao u lastavičije jato ...

26

Le Monde beleži impresiju sa ilegalnog putovanja: "Taj slovenski gradić u fabričkom dimu tako podseća na Dablin Dubh Linn: Crnu Baru" -

Taj gradić tako daleko od Irske koji je verovao da ima bar nekoliko godina kako je Beket mrtav ...

27

*

1993.

Tog leta, od jutra do mraka kao izgnanik u sopstvenoj sobi otac je čitao Meterlinka: "Život mrava i termita", čekajući da se njegovo drveće uspne do prozora ...

Od donjih grančica izdeljao bi olovke po meri svoje ruke; pred njim štrudla od maka beše hijerarhija mravinjaka svedena na prstenove -

Danteov san,

a pepeo cigarete na hartiji hladno bojište mrava kojima je oduzeta zemlja i poklonjen užas simbola.

A ispred zgrade, drveće u blatnom tlu više nego što je mogao učiniti za svoje mrtve -

trešnja i jela - u početku tek žbun poput mačke

nakostrešene pred grmljavinu: mravi su bežali od okrečene pritke da bi ih sustigla hartija na trećem spratu kao srp nad pustim poljem.

Tog leta, krošnji trešnje je nedostajalo još malo da spusti se do tamnozeleno kupe kao do zvona po meri njene stoprste ruke i oglasi dovršenom kapiju kroz koju bi još samo on mogao proći: po meri svog svedenog luka.

28

*

1965.

Peti dan kako ne izlazim iz stana u najlepšem kutku grada i pomišljam na Holanovih petnaest godina ...

Iz sata u sat između mene i stvari dolazi do uzajamnog prilagođavanja kao između supružnika osuđenih jedno na drugo.

Sve češće, potvrđujem narodnu "S kim si onakav si"
dok telo dobija upotrebnu vrednost nameštaja.

Noću, ukočene noge prelaze rub kao dve potporne daske što se nude: čini se bliži se dan kad probudiću se i krevet i ja bićemo jedno i hrastovo drvo jače za jednu mene.

Ujutru uz kafu ... stolica poda mnom i ja -
dve su stolice naslagane jedna na drugu u barskom uglu, pre ulaska prvog gosta.

Razmaknem li ruke, kao za zagrljaj čiviluk sam što očekujući šešire već predviđa težinu memljivih kaputa.

A na podu, ležeći raširenih udova -
kao kišobran davno otvoren u sobi od koga ostadoše samo žice i parčići istrulelog platna.

Iz sata u sat

tajni sporazum između predmeta i mene ništi Darwinove zakone
i evoluirati iz stolice u stolicu na ljuljanje 29
vredno je ljudskog truda ...

I bliži se čas da stvari preuzmu slobodu pokreta i skliznu niz parket,
bojažljivo kao lovački psi niz tanak led za koju uvek nevidljivim plenom.

Iz sata u sat

zbir svih kretnji koje učinih i koje ću učiniti na prostoru sobe u
najlepšem delu grada

samo je prikriveni pir predmeta na buvljoj pijaci kad joj vreme nije.

Peti dan, pomišljam na Holana i znam: potrebne su godine i za dušu i
za predmete osuđene jedno na drugo da bi prostor otkrio oku dva
meseca na nebu i bliskom učinio pomisao na Sudnji dan ...

Još uvek, kroz okna vidim svaki put drugo bledo, zaokrugljeno muško
lice otvorenih usta, kao iznenađeno i ne znam da li od radosti ili od
užasa.

30

ZABAVA ZA DOKONE KĆERI (1999)

31

Paund pruža prst

Ovo je hotel za pesnike od kojih je odustala poezija.

Višečasovni trening tišine pružaju male sobe s pogledom na
apokaliptični pejzaž.

Katalog bogova deli se na recepciji.

Džepna filozofija već za obedom.

Citati - na zavesama, spremni da od trulog zelenila odmore magleni pogled.

Tetoviranje ožiljaka - u podzemlju gde i imaginarna biografija.

U krovnom bazenu opatice bište perje onemoćalim labudovima.

I pre no pesnik vidi, u mantije skupljaju sitan izmet sa dna i umesto njega seju hamburg grožđe.

Sa bioskopskog platna mrtvi Paund podiže ruku tanku kao viljuška I jednom po jednom laureatu zabija drhtavi prst u oko.

Kada iscure suviše vode svaka zenica može biti crna cev preko koje jedna mitologija pod stečajem motri na drugu.

Najuspešnijima sleduju kavezi od lažnog, topljivog čelika i nalog usure

u aleksandrijskoj biblioteci.

Kao prozori u poznu jesen muze se mute od daha pesnika 32

koji ne poznaju distancu: spoj sa svetom uvek traži pruženu ruku koja se odmara

na oštrici probijenog stakla.

Na večernjim časovima uče se da se osećaju posthumno: jedan drugog uzimaju u usta s oprežnošću i ustezanjem kao hostije.

33

Viva Chile!

Ovo su mirna vremena:

prethodne noći, vodili smo ljubav slušajući čileanske revolucionarne pesme, dubeci rov u postelji, rasklapajući i sklapajući tela poput dve nepodmazane puške.

I kao zategnuta kičma na čaršavu i igla gramofona činila je isto dubeci krivu putanju ploče koju krišom, preko američke granice davno donese tetka, tad devojka u izbledelom džinsu i sa parfemom Pačuli pod resicom uha ...

Sedamdeset i treće, kad ubijen je Aljende.

Da slažem ne mogu:

preko tvog ramena kao preko glatke ivice broda koji klizi u neizvesnu plavet cele noći posmatrala sam ih žudno - svu petoricu sa omota ploče ...

Taj bend za samo jednu sezonu: "INTI ILLIMANI" -

lica osenčena bradom i piramide tela pod tamnim pončom

poput kupa kojima se gase sveće već utonule u čirake.

Njihovi glasovi, nalik monaškim slavili su nevidljivo i nepostojeće - pet stihija -

ukrštajući se sa našim disanjem kratkim i užurbanim,
kao da grabimo vazduh

34

koga ćemo imati još samo te noći i nikada više.

"Žene više daju, a manje traže u vreme revolucija," rekao si kasnije dok ležasmo podeljeni na postelji: kao dovršene mape.

I nad nama, rastao nepoznat nam svet, sasvim nov, koji ne boluje od uzaludnosti ...

U toj, najtamnijoj noći, Mesec što je dostigao puninu

bio je samo svetli kamen koga je odbacio Sizif okrenuvši se drugačijoj mudrosti.

35

Lajbnic

Dan i noć, noć i dan

putujemo ka Sloveniji:

u malom autobusu, među nama tišina raste

kao grad otcepljen od zemlje i sveta.

Još uvek neznanke, kao dve lenje muve, sklupčane

svaka uz svoj prozor -

Ona, mala starica, Maruška možda -

u krilu drobi keks, marke "Lajbnic"

kao da monadu od monade iznova deli i smeši se, zureći u mrak
svetu što je još uvek

najbolji od svih ...

Ona, što poznaje harmoniju -

Maruška, Blažka, Mojca možda.

U svom krilu drobim poeziju pod slabim svetlom, na lošem drumu list
po list, reč po reč i čujem: Srečko Kosovel odriče se sreće jer svaka
lepota deo je bola.

Nad stihovima

nema opravdanja za Boga i monade što ih šalje

nikad ne stižu do zemlje: kao varljiv sneg ispare u prvom sloju neba.

U mom krilu, knjiga pesnika 36

čije ime unapred se odreklo harmonije sa srcem i dušom.

Dan i noć, noć i dan

putujemo ka Sloveniji,

ona i ja, još uvek neznanke ...

I čitav svemir ljulja nam se na kolenima

kao da bi da se odvoji od usnulog Boga i traži saučesništvo

šapćući nam nežno, na uho: "Braća smo, po ocu ..."

37

Posle dvehiljadite

(astronautski bluz)

Posle dvehiljadite

astronauti dremaju na mesečini.

U novom životu, Nil Armstrong je drvoseča čvrste ruke

čiji zamah seče stabla

kao nekad Mlečni put.

Kažu da negde u visini

postoji planeta

o koju se razbijaju svi svemirski brodovi kao tanjiri u grčkoj kafani:
posle dvehiljadite

to antički bogovi obeležavaju davno propalu ljubav.

Posle dvehiljadite

i teologija je deo astronautske igre: svi čuvaju po malu kutiju u džepu,
uspomenu sa nebeskog putovanja.

U svakoj je delić neba

u najčujnijoj, komadić okrznutog Boga: jedini novčić na dnu kase
osuđen na ulog.

Ko je okrznuo Boga

u vakuumskom letu, njegovo je da daje izjave o strukturi neba o
životu u svemiru, ako ga ima.

Posle dvehiljadite

svemir je oporezovan,

astronomi još samo knjiže crne rupe -

levke amnezije, mogućnosti bekstva; 38

mesečiniu možeš zadržati koliko hoćeš: ona je samo ono što se
preliva preko ruba ...

Dvehiljadite.

Na svakoj planeti

drema po jedna Lajka

koja čezne za buvama.

39

Opipljivo

U noći popuštanja Zemljine teže u postelju odlazimo s kamenjem.

Kamen kraj leve i kamen kraj desne noge, kamen za glavu, a za svaku misao šljunak u džepovima pidžame.

Ljubav vodimo tiho i sporo jer duša isparava sa znojem.

Naše razapete kože su platno vazdušnog balona poslatog iz nigde u nikud.

Zemlja više ne kažnjava greh drveta spoznanja.

Krevete ne prikucava za tlo kao za krst.

Sve je sve više sklon lebdenju.

Vazduh zagađen sve lakšim telima koje nije okovala sumnja.

Hranimo se u letu:

skorupom magle,

pticama prženim na Suncu.

Samoubistvo iskakanjem kroz prozor ne uspeva više nikom.

Mora opraštaju utopljenicima vraćajući ih na površinu: prošlovekovni skeleti sustižu prošlonedeljna nabubrela tela -

komični susreti istorijskih datuma u crnoj rupi.

Ne varaju nas čula:

neko je blagoslovio materiju, ne znajući da ona priželjkuje iščezlu težinu kao godinu iz kalendara odbačene religije.

40

Nad zemljinom poluloptom, u sočivima, brušenim Spinozinom rukom odražavaju se dva tela iste odsutnosti.

41

Rajska pesma

S jeseni nas posećuju mrtvi: njihove kose pune su paperja - kažu, u visinama mitare se anđeli i velikodušnost samo jednog dovoljna bi bila za jastuk koji nudi proročke snove.

U raju im je dosadno:

ne priznaju pejzaž koji ne skriva ruševine niti plavetnilo koje nije naslućeni potop; Krug nude za deo napetog luka, napeti luk za podrhtavanje vazduha što najavljuje prolazak strele.

S jeseni, otac dolazi po Kjerkegora, Vitmana i nedočitana Bodlerova pisma: pod nevidljivom miškom odnosi vidljive knjige koje će mu oduzeti već na ulasku na nebo.

Očev otac bira Jiričeka, Velsa: Istoriju Srba i sveta, i časovnik na lancu.

Otpale kazaljke zveče pod staklom kao telo sasušenog kukca.

Očeva majka gužva lice, čezne za svakom izgubljenom borom, nedovršenim bolom.

Poverava nam iz noći u noć -

Raj je samo zlatni zub u vilici Boga koji skriva šupljinu,
a oglašava dobroćudni osmeh dok u krv smrtnika pušta otrov potpunosti.

S jeseni, kad mitare se anđeli 42

naši mrtvi što ponovo bi čitali iste knjige, pričali, pitali tamo gde jasnost rubi puteve, žudeli za težinom koraka i procepom zemlje;

Jedinstva bi menjali

za nedostižna rastojanja, tišinu spoznaje za napon između reči ...

S jeseni, u skladištu neba niski oblaci što prete kišom su rastočena srž davnih kostiju koja čezne za silom teže.

Pre tridesete

"Čovek prestaje da bude mlad kad shvati da ne vredi poveravati bol", kaže Paveze.

Knjiga lako klizi sa kolena u vozu koji stremi ka zapadu Italije.

Koji god prozor da otvorim, vidim: Čezare saginje glavu.

Dvadeset deveta mu je i već mu smrt prašta ubrzane korake, kao i on što unapred za Pijemont i Torino smišlja reči milosrđa.

Svaka ulica ispit je savesti.

U daljini, suvi sneg kovitlavo zastire polja: kosa prerano osedelog mladića koji ima nazore starca.

I na bol se pristaje kao na obavezu prema drugom: prvo ga prihvataš, onda sklapaš poznavanja, smešiš se, pružaš otvorene ruke.

Ovo su dani sporih pokreta.

Bližim se tridesetoj kao voz koji okleva i nasred puta otkaći poslednji vagon da bar nešto ostavi međuprostorima.

Sve manje govorim o onome što je vredno truda sve više trudu poveravam nemoguće unapred priznajući poraz.

Na drugi način, nego Paveze: u predratno doba i stanice u Italiji drugačije behu.

Kad pisne lokomotiva, male žene 44

u crnim, zvonastim haljinama pojurile bi do šina, obavijene parom kao kadionice u rukama nevidljivih popova koji tamjanu i žaru poveravaju poslednju oproštajnu reč.

Moje noge, pod kratkom suknjom istegnuto su klatno što je preraslo poverljivu kupolu i udara u prazno.

Lingua franca

Po povratku sa nudističke plaže u hladu sobe prelistavam Noama Čomskog -

u pauzama između teže shvatljivih termina posežem za melemom kiselog mleka i pomišljam:

nudistička plaža je idealan prostor da telo posmatraš
kao ovaploćeni jezik ...

Gde svi su nagi, drugačije je: najednom, toliko muškaraca koji među nogama čuvaju oborene mikrofone

i toliko žena kojima pod truhom miruje mali, tamni disk kao long-plejka od četrdeset pet obrtaja koja nikako da se zavrti ...

Toliko dobrih prenosnika zvuka na nudističkoj plaži, a niko ni glasa da pusti: retkost je podignuti mikrofoni u hladu i to su obično glasnogovornici brbljivci, bukači -

A ploče se na suncu pregrevaju i tope i igla preskače
ponavljajući isti ton sve do prvog mraka.

Između govora i tela, vidiš kako čudna nesaglasnost raste,
nesporazum caruje

pod krunom od razjarenog Sunca.

46

Nag čovek među nagima

prvi put ne zna šta da radi sa svojim posebnim delovima: to je kao sa rečju koju prvi put izgovara naglas -

i lako prevaljena preko usana kao da je tuđa.

47

Mišima

Iz večeri u večer, majka čita "Kodeks samurajskih veština": svako novo jutro je belina tela koju otkrije

rastvoreni crni kimono -

vrh sečiva treba zabosti što dublje.

Sa danima se nositi

kao sa bliskom kožom uvek spremnom na sepuku.

Kraj uzglavlja, umesto Biblije držati Mišimu čije korice slične kutiji od lipovih daščica.

Iz njih i najtužniju istinu birati pažljivo prstima, kao da je trešnjin cvet kome se ritualno, dva mala demona -

demon sećanja i demon zaborava klanjaju u isto vreme.

Iz večeri u večje, majka izučava samurajske tajne: pred spavanje mesta u knjizi obeležava iglom skliznulom niz probuđeni vulkan raspletene punde.

Samo ona zna: postoji

još jedan, nepisani zakon koji kaže da su godine zavesa od papirnih ptica kroz koju se treba provući očuvavši tišinu, a pogrešnim rečima i suvišnim dahom ne zaljuljati nijednu.

48

Podneti samo

blagi šum malih krila

za leđima.

49

U policijski čas

Naši dani su okrugli:

voćke koje ne razaznajemo u sumrak i osećamo hladne, pod tabanima.

Dišemo cenzurisano:

čak i od toplog daha mogla bi da pukne tanka pokorica.

Ljubimo se samo zimi

dok mrzla zemlja skriva tragove, a sneg naša gola tela.

Čini nam se da rukom otkrivamo svet, ali pod dlanom je samo koža trupa koji se tanji i otkriva žile slivene u mapu usnulog grada u kome su dobici i gubici vremena odavno izjednačeni.

Budimo oprezni, nas dvoje, u policijski čas: iz noći u noć duša mi viri kroz špijunku između nogu, iz noći u noć

bedrima joj spuštam rampu i jutrima čekam da se vrati njen izgubljeni ostatak.

I tada, ako dan počne

buđenjem kraj tvog tela bedra ga stežu čvrsto, kao da prepoznaju njen iščezli deo i trude se, trude beznadežno da ga potisnu natrag.

Na jeziku držimo otrovne semenke ali još uvek biramo nežne reči, 50

u tamnim voćnjacima

čije drveće ubija zagrljajem sve što se domogne granja.

Živi tek na trenutke, ti i ja, tek đubrivo na tlu naših dana, u zatišju

između dva otkucaja,

između dva zatezanja i mekšanja kože i promena koje poteraju krv u suprotnom smeru,

između dva prezrela jutra na pocrneloj travi, u noći zarđalih srpova,
pod davno pokošenim nebom dok naš polumesec raste još samo u
korenu nokta.

51

Licem u lice

Dani oporuka, dani priznanja: prva pesma u kojoj rekoh "Ja"
ulazeći u reči kao da sklopljenih očiju zašivam dugme za džep
iglom ga odižući od kože.

Na levoj strani, iznad samog srca.

Koje zaobilazih pažljivim ubodima jer pročitah negde: tako se kroji
iskrena poezija -

kada uveriš srce da si odustao od njega.

Kada ti se čini da ne možeš ništa reći ni o ljubavi, ni o strepnji, ni o
kazni ni o onome što je mimoišlo sećanje u širokom luku,

tada se sve to, neizgovoreno samo izgovara; i tek tada odgovorna
sam za ono što nisam i šta ću možda jednom tek biti.

Svaka reč, poput vrha igle spušta se sporo
tražeći pravu razdaljinu od kože i srca.

Meru podnošljive iskrenosti.

Veštinu krojača koji tkaninom ne skriva lice.

Nauk priče što je vekovima šapuću hasidski starci, kraj toplog zida: o
zemlji, koja je tek naprstak Boga -

za svaki promašen ubod, samo način da se Njegova ruka zaštititi od
bola.

Okno nule

Nezavisne smo žene.

U iščekivanju nove ljubavi dišemo astmatično. Hranimo se pilulama neispunjenih obećanja. Tonemo u mutne snove.

Dvadeset i četiri časa bolno vodimo ljubav sa migrenom i opraštamo joj jer je ženskog pola.

Nezavisne. Svojim muškarcima kuvamo jela kojima su nas naučili njihovi prethodnici.

Makarone u obliku klitorisa.

Kečap što klizi kao menstrualna krv i obećava samo lizanje tanjira.

Al još uvek verujemo u trijumfalne kapije koje rastu između postelje i kuhinjskog stola.

Puštamo im muziku koju smo slušale pri gubljenju nevinosti i devojaštva.

Među zavodljivim vešom

setno čuvamo primerke

sa nevidljivim tragom prethodnih spermija.

Njišemo bedrima kao da okrećemo mlin: posle izvesnog vremena curi još samo lepljiva žuč.

I kažemo, da ne verujemo više u zajednički vazduh

koji se može deliti između usta i usta, a sve češće ostajemo bez daha.

I kažemo, da centrifugu veš mašine koristimo samo kada se na njoj može odigrati dobar snošaj.

A u program pretpranja i ceđenja 53

sve češće, umesto rublja, ubacujemo parče po parče svoje istanjene kože.

Nezavisne žene. Cenzurišemo svoje odveć meke reči.

Podupiremo reviziju osećanja i teoriju po kojoj je prvo nastala nedužna Eva, a Adam zagrizao otrovnu jabuku jer je poželeo da mu Bog od zmije stvori još dva falusa: mislio, jadničak, da mu jedan dovoljan neće biti.

Nezavisne, kažemo, više no ikad.

A u osamljenim noćima, u usku vulvu spuštamo svoj čudesni prstić sve češće, kao da ubacujemo metak u puščanu cev koja opaliti neće.

I smešimo se, s tugom, u snu bez snova.

I ruka je na sigurnom, dok kruži oko meke nule.

54

ŽIVOT NA RAZGLEDNICI (2003)

55

Autostop

Sinoć sam bila autostoper -

zaustavila sam svoju dušu na drumu klizavom kao đavolja sluz.

Pretvarala se da me ne zna, prokleta kuja, i da joj je moje lice potpuno tuđe.

Umesto kilometara, prebrojavala je moje kosti, kao da nabira tkanje na kome moljčeve rupe

nastaju pre poslednjeg čvora i ruba.

Umesto benzina, mešala je moju krv sa gorkom sumnjom i talog iluzija u limfi sa iskustvom osetljive kože i trulih guma.

Moju južnu iznurenost upotrebila je za kroćenje ceste

između praznine koja pruža udobnost i praznine koja se useca u kožu poput tupog noža.

Sistem mojih bubrega iskoristila za sopstvenu preradu Boga: od tada mokrih samo mlaku krv.

A onda, kao mužici što odlaze u vojnu u ime pozdrava, nevidljivim koncem mi zašila brbljivu vulvu da bih u njenom odsustvu pozornije opažala svet.

Privezanu za gepek

šlepala je zajedničku prošlost -

zbunjeno jagnje što ne zna vode li ga na ispašu ili na klanje.

56

I sa svakim kilometrom

otpadahu delovi kola -

ostadoše nam točkovi u blatu i volan, zakucan za oblak.

Izrabljivala me, sopstvena duša: na loše procene ponekad pristaješ sam.

I rekla mi: "Samaritanka sam i zato te primih,

a vidim da gume lakše podnose težu časa nego nas dve."

A onda, stvorila tek promaju u meni, ušavši mi na jedno

i izašavši na drugo uho.

Kao da se nije ni dogodilo ništa.

Samo su se bubne opne malo zanjihale: te krute zavese sobe u kojoj već dugo ne stanuje niko.

57

Podzemna ljubav

Kada smo se uselili

bili smo napola u zemlji napola nad njom -

stan u suterenu sa pogledom na vrt pun breskvi i višanja u cvatu.

Znali smo da natrula tela uplaši prejaka svetlost i isuši vlagu koju mogu deliti samo udvoje.

I ležali smo nagi u hladnoj sobi i klizili jedno po drugom i razmenjivali male, hranjene smrti kao džempere u koje su moljci davno utkali legla.

Kada smo se uselili, rekao si: "Nekim knjigama treba dati pravo na olakšanje", i na policu u WC-u, u vertikali do podzemnog sveta postavio Džojsova pisma Nori.

"Neke snove treba zauzdati", rekla sam i kraj uzglavlja, poput koplja porinula *Kratki pregled raspadanja*.

Kada smo se uselili, napola u zemlji, napola nad njom, povukla sam kao Arijadna pupčanu vrpcu koja ti je rođenjem bila tri puta obmotana oko vrata.

I ti, mojih pola kilograma koji me nekad deliše od inkubatora pretvorio u silu ljubljene mi teže što nedostajale siroti zemlji da me pričvrsti za sebe.

Bili smo dva napukla čuna 58

iz kojih je neko godinama vadio vodu i vraćao je u more.

Danas smo dve šupljine

u kojima rastu dva čuna što znaju za rub,

a ipak podižu vesla u tišini.

Više se ne propinjemo na prste da bismo videli nebo:

verujemo, ono čas beskraj, čas pustoš pozajmljuje od nas.

Truljenje je, dušo, privilegija zrenja; nad zemljom i u zemlji, isti užitak, ista razmena.

59

Jezik, moj jež

Ljubljanski taksisti se klade da sam iz Ukrajine.

Na moje "Dobar dan", požele mi dobru noć -

moj slovenački miriše na jug ili istok, siguran užitak.

Beogradski misle

da dolazim iz užičkih krajeva: otežem, tvrde, kao Morava pred sušu.

A oni oko autobuske stanice na koju stižem umorna od puta kažu mi da mi Ć nije kao njihovo meko, mora da sam Slovenka -

i pod povišenim pritiskom taksimetar otkucava sve brže i brže.

I pitaju se, pod kojom firmom vozim tanko telo, usijanu glavu, čiji je mali kofer na kolenima i pod njim čija kratka suknja, čumez s namenom vedrom.

Čije je tvrdo DŽ na sandalama privezano umesto kopče

i čija su dva glasna A iz imena oko mojih ruku i vrata, umesto omče.

I pitaju se, a ne znaju: moj jezik brži je od mene, jež maratonac na 500 kilometara kome bodlje rastu na unutra.

Kao zaverenici, sastajemo se 60

u bescarinskoj zoni, na pola puta: naše su neme šume, gluva doba u kojima ga mogu grejati u ruci.

Osuđeni jedno na drugo, gramatičke revolucije preživljavamo ćutke: ja radost ponovo nađene dvojine, on, strah od crnog imperfekta.

61

Tolari i dinari

Tolari i dinari se mešaju mom džepu: zenit i pomračenje sunca u istom času, na obe strane neba.

Second hand na beogradskim Terazijama već dve godine prodaje moju kožu: prozirnosti otkucavaju poslednji časovi mode.

Krojačka radnja u Zemunu pored mojih očiju nudi tri puta skuplje dugmiće pokidane sa uniformi pijanih generala.

Moja vulva plovi Ljubljanicom: uzalud traži sušna polja i nada se unapred plaćenom honoraru za trajno navodnjavanje.

A moja glava je postolje ukradenog spomenika:

istorija dobitaka i gubitaka na kolenima, za samo jednu noć-

Dragi, imamo onoliko

koliko mi treba da kupim tromesečnu dozvolu za vazduh tvoje zemlje.

I onoliko

koliko nam traže

telefonski račun i kanalizacija: protok različitih informacija.

Sami svoje socijalno osiguranje i carstvo kredita:

ti i ja, najmanja država na svetu, 62

sa revolucionarnim programom, uvek u nacrtu.

Možemo birati između priče ili pesme, ali isto je birati

između šok sobe i

odeljenja za intenzivnu negu.

Danas ćemo jesti

papir sa umakom,

sutra već,

zapaprenu depresiju.

63

Smrznute sarmice

Preko tri granice,
kroz tri države
putuju na usijanim gumama sa mnom, ka tebi
smrznute sarmice.

Koje u jednoj drugoj pesmi behu amazonke u kupusnoj ćebadi, a danas, u plastičnoj kutiji kapitulirani odred nekad besnih cura što im ponovo rastu sitne pirinčane dojke.

Majka mi reče -
kad zasečeš nožem,
grudvica mesa i pirinča treba da bude čvrsta, kao srce.

A liske kupusa na dlanu svijaj nežno, strpljivo, polako, da ne proviri ništa

od zgusnute slasti.

Jer istoriju ljubavi ne čini drugo do dokumentacija apetita i ako srce ima sopstvenog boga taj je trbuhozborac, nema sumnje.

Na početku ti rekoh
"Moćna sam žena"

i smeših se, šiparica velegrada, što svaki ulog dobitkom meri.

A sutra ću ti, kad doputujem, šapnuti: razlistaj me polako, kao kapituliranu sarmu, 64

posrči i slani sok, obliži tanjir kojim zamenih sve lažne oreole.

Gle, rastu mi nove, pirinčane dojke.

Pod jezikom pupi lorberov list.

I pored znanog srca, još jedno.

Što ne uložimo u ovu ljubav, uložićemo
u dobre pihtije, dušo.

65

Brojim tačkice

Jedan, dva, tri,
dvadeset, trideset,
četrdeset.

Trag vrapčijih nožica
utire mekani put
po tvojim leđima od snega.

Svetlije bliže mestu gde mali beli most vodi do okrugle hidroelektrane,
tamnije, mekoj kotlini u kojoj kičmena pruga ostavlja prerano usnule

vagone.

Pedeset, sedamdeset, sto.

Je li im to dosadilo jednolično nebo?

Jesu li se odlučili da nesaglediva rastojanja zamene daljinom što se može premeriti šakom ili vrhom prsta?

Ni šum krila, ni tiho "dživ, dživ", ni sitnih pahulja po postelji što bi ih otresao

samo jedan titraj repa.

Samo tvoje ruke pod jastukom kao meko korenje,

jedan tihi predeo od pepito išaranog snega

i negde daleko, nad nama prigušen zveket

kao da neko kucka kašičicama od srebra o prevelike tanjire i traži da mu za slatkiš donesu majušne tacne ne bi li se i kremasti kolač i on do u beskraj

66

prelivali, prelivali, prelivali preko glatkog ruba.

67

Vazduh koji udišemo

Mojoj babi, iza onih kapija Moji prsti su preuski

za tvoje prstenje, krupno i oblo kao okrunjena parčad retkih, važnih reči: treba odgonetnuti redosled niza na svakoj ruci, a kažiprst krunisati srebrom

"jer tako kraljice nose"

i značenje se ne krije samo u sadržini već i u mudrosti rasporeda delova njenih;

Moja kosa nije tako gusta, oštra da bi znala nositi pod sobom bujnost tvoje polarne lisice, svijene oko vrata, "oružje svake prave dame"

i moja vera u sebe, kolebljiva je zver, a moj ponos, brbljiva zamka usta punih zemlje i trave - katkad mi se čini da pod svojim lisičijim osmehom ne skrivam ni bogzna kakvu mudrost ni slatko lukavstvo ženske ćudi; Iz tvog novčanika, što mi ga dadoše viri par stodinarki, ostatak poslednje penzije, skromni talog onih koje si mi u džep spuštala krišom

i čije odbijanje bi propratila suzama i molbom - "počasti se, kupi sebi nešto lepo, al ekstravagantno, kako baba voli, idi sa Alešom na večeru" -

Da li to sad pokušavaš, skrivena da uspostaviš ponovo poredak stari

68

ili se možda tvoja nevidljiva ruka trudi da moj dolazak proprati istim ritualom čašćenja -

hoćeš li to da mi poručiš da večnosti tamo nema, već da je ovde?

Tvoj lornjon, tvoje ukosnice, i par drahmi iz doba vojne hunte, tvoja tablica za pisanje i parfem korišćen i pred dolazak medicinske sestre -

"jer ženstvenost i dostojanstvo čuvati moraš, do poslednjeg trenutka"

-

sve me to poražava, draga moja, vazduh koji udišemo samo je višak nečijih velikih pluća

i ne znam, hoću li moći, hoću li znati po tvojoj želji, dočekivati i ispraćati uspravnih leđa

i prekrštati noge u lepim cipelama, a da se ne vidi da mi kolena pomalo drhte

69

Prvi led

Spustiš grančicu, duneš u list, otvoriš nečujna vrata za prigušeno svetlo koje ne otkriva da li se to dan bliži kraju ili se najavljuje jutarnja oluja: tako se tvoj prst dotakne mog lica, spusti niz čelo, proputuje nosnu autocestu, pronade zatvoren vulkan na bradi i proveri toplinu tamnog ruba.

Spustiš grančicu, duneš u list, ali list sklizne na jastuk i vrata se otvore,

sa tihom škripom:

Oh, oprosti dragi, otkucava trideseta, i počinjem da koristim noćnu kremu, marke *Afrodita* -

moji večernji poljupci su masni, a tvoji prsti klizaju se i padaju po mom licu

kao nesigurni mali klizači, po prvi put

na još nesigurnijem prvom ledu pod kojim se još uvek može nazreti po koji zaboravljeni plovak i po koja smela, mada sitna riba.

70

O

Skinuće ti trag karmina sa zuba u trenutku dok budeš
govorila o nečem sasvim važnom, brižljivo, vrhom najnežnijeg prsta,
reći će: tvoja petlja na čarapi

vodi sve do Pariza i natrag, doduše aplikacija na njima je dobra,
ukusna, po poslednjoj modi, štipnuće te za trbuščić, reći: E, malo si mi
se ugojila, draga; jednim potezom prsta skinuće ti trun maskare sa
lica, nežno, kao da dečju guzu brišu, i perut, tu perut sa tvog sakoa,
kao da je sneg što si ga unela u dom njihov, nehotice, rukom umesto
metle pospremiće sa osmehom na licu, Je li još uvek imaš problema
sa zubima, mila, ti se baš sjaje, reći će, porcelan, porcelan, tražeći i
tamo gde porcelana nema, Ženska solidarnost, trun do truna solidarna
uvek

Prema *Revolonu*, *Max Factoru*, *Lisci*, *Palmolive-u*, *Lorealu*, *Max Mari*,
Nivei, *Polzeli* i *Oil Olazu*, I reći će - ne, svet se ipak ne vrti samo oko
vrha naše Štikle Odvođeci svog anđela čuvara pravo u solarijum i

otkuvavajući mu krila

u omekšivaču, za dostojne suze i u varikini, za dostojno nebo sasvim
neodređenog pola 71

Lajke na Mesecu

Lako je biti jedina kučka na Mesecu: vrckanje tvog repa i zurenje u krater za koji misliš da je prazna činija dobijaju metafizičku vrednost; nemaš više ni na koga da laješ osim na neku zastavu, snimiše sve i umesto koske pružiše ti mikrofona, al ne snimiše kako si podigla nogu u nameri da se popiškiš kraj nje; Lako je biti

kad tvoje krpelje otkupljuju muzeji Lako je biti jedina kučka na Mesecu, teško je biti jedini Mesec nad tolikim kučkama koje bi sve da pišu poeziju ali tek pošto te poližu, dobro probave celog

i onda spuste u meta-travu kao beli brabonjak, dajdžest izdanje od samog ličnog iskustva 72

Prolećni zanati

Neka mala ptica

propevala,

progovorila dve tri reči i pokakila se na terasi obasjanoj suncem.

Ptica tako mala

da bi čak i kutija šibica prerastala raspon njenih krila.

Njene oči, tek polovina fosfornog zrnca.

Iz sićušnog brabonjka

izrasla detelina

sa četiri lista:

Naša sreća govori nemuštim jezicima i jezikom dobre probave, prevazilazi svoje razloge i ne bira mesto gde će da se dene.

Treba ćutati, istina je: to sunce nad nama,

što ga više pominjemo

to više raste

u zlatna vešala.

73

Oh, kako sam ljubomorna Proleće, a ipak sneg

Sanjam

neke čudne žene malih grudi: da bi ih držao u ruci

nije ti potreban ni dlan već samo dva prsta

kao vrh pincete

i nešto imaginacije, zar ne, i sitni, vlažni sneg

koji ti upada u cipele

ne bi li prag koji prestupiš bio što topliji, što mekši, što podatniji tvrdim donovima Sanjam

neke žene malih grudi
što svetle u mraku uglavnom crveno i ponekad fluorescentno Njihove
bradavice su
dugmići radio aparata koji ti nudi pozdrave i želje, minut za bluz
jutarnji i noćni program, literarni nokturno i sav taj džez, kontakt emisije
u kojima voditelj zna da ćuti,
nežan vazduh između megaherca Sanjam i u snu
dok vrtiš dugmiće udesno, ulevo 74
duž te podnošljive skale, moja usta se otvaraju i
između ove i one stanice drugog reda htela bi da odzvone
Džeretov Kelnski koncert ali oglašavaju se tupim sasvim tupim
šumom
i sneg postaje sneg
i prag ostaje prag
75

Tupa igla

Bilo bi potrebno biti i pomalo lud da bi rekao glasno: tuga je to.

A ipak:

danas sam poput čokoladice *Životinjsko carstvo*

koju sam redovno jela

na putu ka baletskoj školi.

Tanka je ta slast.

I nema sličice pod njom, nema male zveri

da se oglasi rikom.

Fabrička greška, srce, danas, i to je to,

neko drugi onuda korača.

Dostižu nas oni dani

čiji početak i kraj se spajaju: jedan krajičak konca do drugog nad težom tupe igle.

U lepljivo popodne, male stvari teže jednini: trebalo bi odvojiti jednu četkicu za zube od druge, tečnost za sočiva kupiti po prvi put samo za sebe, u džezvu izjutra naliti duplo manje vode.

I Sunca već nema, osim u *Jaffa keksu*.

76

Pozor! Pesnik

Na svetski dan poezije

uplaših se:

naleteću na pesnika u supermarketu.

Hleb će mi ispariti iz ruku.

So će automatski postati biblijska.

Iza staklenog rafa

svako meso biće deo i mog tela.

I svaka kost citat Adamovog rebra.

Među policama sa destilatom anakreontike u vinskim bocama moći ću da preživim samo unapred pijana.

Iz vreća sa krompirom

proviriće Šejmas Hini:

odnesem li ga kući, želeću još samo da budem ljupka ovčica na irskim poljima.

Mogla bih da kupim još samo neopevani kečap,

hranu za pse, bar ona nije ovekovečena u čudo ili toalet papir: ljubavna mitologija još uvek nije stigla do WC-a niti je ko uporedio

svoju tugu sa napuštenim bideom.

Mada poezija, pesniče moj, jeste bide -
da bi se ugnezdio u njoj ipak ti duša mora posedovati nešto ženske
mekote.

Na svetski dan poezije, uplaših se: preplavili su ulice
poput ptica iz Hičkovog filma.

Posle takvog iskustva
zaustaviću se ispred rerne 77
kao Silvija Plat.

I još ću razmišljati
šta da stavim u nju.

78

Ljubljanska siesta

Popodne, kada je ceo svet De Kirikov trg.

Čini se, epidemija vlada tim gradom.

Samo kratke senke

žardinjera i kontejnera seku duge senke

zgrada i uličnih stubova: isprobane, ukrštene, položene sablje.

Stvari su sklone kretanju još samo u nečijem retrovizoru.

I ti, poput saobraćajnog znaka na kome piše: "Pazi, odron!"

a čak i slepci

odavno idu drugim putem.

79

Poslastičarnica "Korzo"

Na mene veje nerafinirani šećer u prahu, čudno neko vreme danas,
dragi, odvedi me u poslastičarnicu "Korzo"

samo tamo hoću: gde su stolnjaci još uvek plastični ili karirani i rupa
od žara cigarete ostaje deceniju celu tamo gde je pustiš, tamo gde su
pepeljare od plavog, žutog ili crvenog metala zbog sitnih lopova tu i na
čašama se još uvek svetle kapljice od pranja i nema esspressa, postoji
samo oštra turska u šoljici sa oreolom plavog ruba U poslastičarnicu
"Korzo"

Gde kelneri još uvek ponosito nose brkove i ciglaste sakoe a bele
ortopedske cipele kelnerica vuku se po tek umivenom podu kao leci
izbačeni iz koju deceniju zakasnelog aviona

i sav žagor korzoa koga odavno nema skrio se u escajg

i dno kašičice koju ćeš uroniti u šampitu pruža jedinu pravu, obrnutu
sliku

Na mene veje nerafinirani šećer u prahu čudno neko vreme danas,
dragi, odvedi me u poslastičarnicu "Korzo"

samo tamo hoću

ostalo je još malo

pretvore li i nju u internet kafe dam glavu: neće mi preostati drugo do
da postavim svoj seksi sajt i postanem PR

80

virtuelnih krofnica

81

Zrnce soli

(preljubnička balada)

U prolećni popodnevi dan kreneš u grad sa jednim ciljem: treba pod hitno naći ljubavnika.

A umesto u kafić, skreneš u robnu kuću i kupiš:
masline, Camambere sir, šampon za kosu i paket gumica za slavinu
iz koje danima već
tiho kaplje.

Celo prepodne tvoja suknja beše kandilo
koje oglašava nečije tuđe svece i praznične oluje.

Celo popodne i svečeri
ona je poklopac
pod kojim ključa
sasvim čista, skoro destilovana voda namenjena
za jedno jedino zrnce soli.

Toliko vode
oko samo jednog zrna.
Toliko gumica
oko samo nekoliko kapi.
Uh.

Olovka piše srcem

82

I vidiš: kroz nečije zenice već dugo
srca dve olovke oštire se od sebe sama.

I vazduh je pun trunja
kao da struže i delje
cela pilana.

I nadaš se portretu, skici, krokiju, ili barem ovekovečenju u Maljevičev kvadrat:

sve su to lepe varijacije.

Kad ono, od cele tebe -
ni nacrt ni linija ni reč: samo nevoljni znak
interpunkcije.

I kažeš: i to je nešto
i već gradiš
postelju za dvoje
od čistog srca i piljevine.

83

Čistka

U jeku krećenja stana

reših da krenem sa bibliotečkom čistkom al bacih samo katalog izdanja iz '85-e i knjiga poezije, nekoliko.

Od tada se police ljuljaju i škripe kao tuberkulozna pluća nečija, davna, a za Dostojevskog uporno se lepi osinje gnezdo, kao meta-kazna.

I svake noći, iz imena tvog Osipe M, putuje omča do mog vrata i glava se, ipak, spušta sama: svih mojih telefona brojke su u tebi.

84

505 sa crtom

Koga da se plašiš, od čega da bežiš?

Od svega pomalo,
ni od čega previše.

Ali najviše od onih
čiji je mozak

dvaput polizana bombona 505 sa crtom

ostavljena da leži, zalepljena za veliki, beli tanjir
poput oreola.

Što manja bombona-mozak to veći tanjir-oreol.

I svetost ušećerena onoliko koliko može podneti praznine.

85

Zaviri

Ceo svet može se svesti na sadržaj ženske tašne: nešto šminke,
nešto sitniša
za prevoz između dve daljine, jedan dolar, savijen
pored lične karte
i koja maramica
za povremene sline,
članske karte i ključevi za povremene sline,
članske karte i ključevi za brave koje su zamenjene i za one koje će
to tek biti, spiskovi već kupljenog
i spiskovi nepronadjenog, i vizit kartica skupog restorana kao dokaz
da smo već siti, sredstva za smirenje,
flaster za kratkotrajne rane, skladište karata
filmova odgledanih još lani i par fotografija radi sigurnosti da onih koji
su na njima, zaista ima, i ogledalce radi sigurnosti da su nekom
drugom odbrojani dani, I par neplaćenih računa i na privesku za
ključeve par babuna,
i poneka bombona
i ponekad bomba.

Love poem

Povšetova 44

Kao taj voz, što godinama prolazi pored kuće, pa ga ne čuješ, jer uho ga podrazumeva, a onda, najednom: zazvone tračnice, zasvetle iskre u sudaru dva čelika, i vidiš, lica putnika,

iako dovoljno daleka, brojiš sitne bore, pratiš liniju prstiju koji preturaju po torbi i traže - jabuku, nožić, ili možda baš prazninu, i seliš se na prvu stranicu nepoznatih pasoša, i čuješ nečije mrmljanje u snu ili uzdah nečije ravnodušne miline, pa klizanje karmina preko nečijih usana u zaljuljanom WC-u, a onda lepljivo gužvanje tkanine, i kupuješ ono čega nema i dobijaš stostruko više, kao taj voz što putuje u parafrazi između čas ogluvelog i čas sasvim osetljivog uha, i kao kad, tek ponekad,

pomisliš na disanje

i već ostaješ bez daha, tako i da bi ljubav imenovao ljubavlju potrebni su, između ostalog i geografija navike

i istorija dvadesetine jednog sasvim običnog poretka i veka 87

i potrebno je napamet znati orbitu kretanja tvojih papuča između postelje, kupatila i stola da bih ponekad, ugledavši belu kap jogurta na njima pomislila: to je sperma i krenula sa učenjem,

od samog početka.

88

Ničiji krevet

Pa i da se, konačno, skrasiš, uvek je isto:

u nekom hotelu,

između usnulog recepcionerovog uha i tvojih stisnutih usta odzvanjaju varijante reči: jednokrevetna

ili dvokrevetna

ili sa bračnom posteljom ili sa pomoćnim ležajem.

Napolju, tako je tiho i tako tamno i spuštaju se izrešetani čaršavi kroz koje lagano curi

planetarni jed.

Sva opšta nesreća

u njihove rubove je ušivena.

Sva pojedinačna nesreća u nagluvoj je veri

da je barem tvoj krevet zaista tvoj.

I da između stopala i drvenog ruba još uvek ima dovoljno prostora da smestiš, ako ništa drugo onda svoju, crninu.

89

Sneg u cipelama

Ne gradi se kuća na zbirnama escajga mada koja kašika više
ponekad dobro dođe.

Ne gradi se kuća na novim zavesama mada drugačije poglede
s vremena na vreme
treba zakloniti novim platnom.

Da bi dom bio dom, između ostalog treba ti i mnogo toga
čega bi se unapred
odrekao, vrlo rado.

Slušaj šta kažu Eskimi: da bi sagradio dobar iglo godinama moraš da
nosiš sneg u cipelama.

I špenadlu, zaboravljenu u okovratniku kaputa,
blizu žile kucavice.

90

Gradovi

U jednom gradu

tvoja senka je završila u šoljici prve, jutarnje kafe i bila popijena, pre nego što su rub dotakla

nečija druga, očajna usta.

U drugom je ostala zaglavljena između vrata sobe

u koju si se kladio

da ćeš ponovo ući.

Ali nisi. Pošteno.

U trećem je ostala,

ogledajući se u barici benzina prelamajući dugine boje i smrad svoj nazvala

mirisom

civilizacijskog prioriteta.

U četvrtom ti je iskliznula, skoro sa celom dušom,

u interfon, jer je neko veoma važan

stajao dole. I rekla je: "Da, molim", i pogrbljena ostala da stoji

iskrivljena u znak pitanja.

U petom je zavolela fasade i ostala tamo, da brani ostatke neverovatno lepog od ostataka već davno

neverovatno raspadnutog.

U šestom se, sa stidom

91

sakrila u novčanik

i tek nehotice, obojila tvoju sliku u ličnoj karti u crno.

U sedmom je is curela

kroz slivnik hotelske sobe, zato što si ležao u kadi, udvoje. Nije podnela

teret tako slatke

množine.

U osmom je ostala

još na granici

tako da si bio primoran da kroz ceo grad

slediš samog sebe.

U devetom je poklopila

poput, senke, Crnjanskog, senku, nekog, ptičijeg, krila i dve smrti su se spojile u nežnoj harmoniji.

U desetom, i pred desetim, više je
čak ni u nejasnim tragovima nije bilo.

Ili se, od svih tih malih selidbi pretvorila u pouzdane brojke ili je već
pripala
nekom sasvim drugom.

92

Očajna razglednica

Na mene neće nalepiti markicu, neće me poslati poštom, *Air mail*
otpada sa mene kao moguće inostranstvo sa pasoša koji putuje
samo u božju mater.

Jer ne nudim pejzaž

ni uokviren zalazak sunca ni veštačke ruže u očekivanoj v(l)azi.

Prikazujem malo, gotovo ništa.

I nudim samo

predugačak, isuviše komplikovan, i zahtevan tekst

na poledini

razglednice, koju niko

ne bi stavio u svoj džep.

Jer toliko reči nositi sa sobom isto je što i nositi kamenje od koga se
ne gradi ni kuća ni nečiji spomenik.

Vreme upotrebe

svešće me bar

na dobru reciklažu.

93

ŠTA IMA NOVO

94

Gradski otpad

(strah od prirode)

U šetnju ćeš odlaziti automobilom, od drveća ljubiti
ono što ostane u retrovizoru.

Ugledaš li kravu, reći ćeš: Vidi, krava!

I mrlje na njenoj koži
postaće proćerdana nafta.

Ozepšćeš na jutarnjem suncu, ogrejati se kod prve table i
saobraćajnog znaka.

Usred proćvalog polja
razmišljaćeš čas o literaturi, čas o kilometrima što te dele od najbliže
apoteke:

glava puca od bola
zajedno sa jasnim vidikom na četiri strane neba.

Ugledaš li ježa, reći ćeš: Vidi, jež!

I bodlje njegove
postaće mali minobacači.

Osedećeš na prejakoj mesečini, izgoreti od viška melanholije u suton
koji predugo traje.

Kraj šćućurenog rukavca reke priželjkivaćeš telefonske govornice, u
gustišu šimšira bar jedan ozebli ljudski glas.

95

Nelagodnost tvoja rašće sa navalom vazduha.

Strah tvoj, sa viškom plavetnila.

Tvoj privatni pakao uskomešaće se sa svakim novim sudarom
svetlosti i zenica.

Ugledaš li svoju senku

na pustom proplanku, reći ćeš: Vidi, senka!

I senka tvoja postaće mahovina koja ni ovde ni onde
nema oko čega da obraste.

96

Tempi passati

(strah od 33-e)

U razgovorima će biti sve više budućnosti, a sve manje vremena. Padaće sve same sugestije za lakše, ali ne i za bolje.

A ulazeći, svakodnevno, u svoj stan, ulazićeš sve više u spomenar. Ovde one cipele. Promenjeni su samo đonovi.

A đon, čak i kada je bivši, pamti ulice.

Ako ne pamti đon, pamti jezik cipele.

Danas nešto pričljiviji od tebe. Biti pertla ...

Ali i pertle se prodaju u paru.

Ovde cipele. Onda gumeni dušek čija punoća zavisi od dubine tvog daha.

I je li to vazduh, od prošlog leta, čega u njemu malo ima. Ili uzdah.

Onda dušek. Tamo konopac za sušenje veša. Ali, čak i on, razapet, danas stoji pred tobom kao naplatna rampa.

Ako ništa drugo, stvari te pamte: na fotografijama za ličnu kartu već ličiš na ubicu mekog srca.

Zajedno sa pogledom, oštre se i crte lica. I samo tuđe naklonosti dodaju sfumato. Tamo gde treba.

A ulazeći, svakodnevno, u svoj stan, ulazićeš sve više u spomenar. A možda i u herbarijum: biti detelina, sa četiri lista, nečija, želećeš sve češće. Sve duže.

97

Makar i presovana. Sa četiri lista, makar u nagoveštaju.

Tako je meko u kravljoj gubici, pravovremena plodnost zemljišta ionako spada u *tempi passati*.

98

Toliko svetlosti

(strah od proleća)

Kada si se probudio, iznenadne i nedozvane radosti života u vazduhu je bilo već toliko, da ti se učinilo da je tvoje lice, prekriveno suncem, kraljevska posmrtna maska.

Sve što si video, izašavši napolje, pružalo je svoju raspričanu vedrinu do u nedogled: mreškalo se, treperilo, ćućorilo, prhutalo, komešalo, brbotalo, strugalo nožicama, pulsiralo milionima srca; samo je tišina dolazila odnekuda, iznutra, i učinilo ti se, da baš iz tebe.

A tek šetnja kraj reke u predvečerje!

Bilo je to kao da dugu, nepodnošljivo dugu noć, sveže razvedeni samac provodi u spavaćoj sobi sa sveže zaljubljenim parom.

I do zore zuri u njene soknice, poput dve meke mačje šape brižljivo prebačene preko naslona stolice.

I pita se, satima, da li su stvarno tako bele, čime li ih samo pere, ili je to od mesečine.

A na stopala ne pomišlja, ni u kratkom snu.

Na pomoćnom ležaju.

99

Stvar

(strah od kompjutera)

Ona zrači. Vidi te tamo gde samog sebe još nisi.

I ono što propustiš pamti.

Donese ti pod nos, nežno, na pinceti. Tako neprimetno.

I, gle, odjednom, ceo tovar.

Pismo ljubavnici, šefu i prijatelju svodi se na isto. Pišeš sve češće, a najviše te je u zarezima, ako ih uopšte ima.

Što više pišeš,

to veći strah da se sretneš.

A već si opisao sve delove tela.

A već govorio volim te.

Tvoje lice se ogleda u ekranu i izgleda kao na rendgenskom snimku.

Sve same kosti.

A što je bio pogled

meri se dubinom crnih rupa.

U njima rastu mala deca, veličine fosfornog zrnca, koje naravno, kao i pelene, svetli.

Deca što ne znaju za bolje.

I već miriše na sumpor.

100

Ženska strana

(Strah od same, samog, sebe) Na kilometar od popisa groblja iza ugla Palate pravde

i ne-tako-daleko od gradske vlade a u samom predvorju kulturnog hrama koketno se pručila ženska strana.

Na klupi,

u zaboravljenim novinama.

Uvek na kilometar do

Uvek iza ugla

Uvek ne-tako-daleko

Uvek u samom predvorju

Jedan okrnjeni raj

gorko-sladak kao kampari traži svoj izgubljeni pakao A pakla nigde,

A ni raja nigde,

Jer ga je neko okrznuo ramenom i odvalio mu pola biste zajedno sa onim,

tako važnim delom srca
Da se to zove pakao
bio bi barem topao.

101

Beleška o pesnikinji: Ana Ristović je rođena 5.4.1972. godine u Beogradu.

Diplomirala je srpsku književnost sa opštom književnošću na Filološkom fakultetu u Beogradu.

Do sada je objavila četiri zbirke poezije: *Snovidna voda* (1994), *Uže od peska* (1997), *Zabava za dokone kćeri* (1999), *Život na razglednici* (2003). Dobitnica je *Brankove nagrade* (1994), za knjigu *Snovidna voda*, nagrade *Branko Miljković* (2000) i nagrade sajma knjiga u Igalu za knjigu *Zabava za dokone kćeri*, kao i nemačke nagrade *Hubert Burda Preis* (2005) za mladu evropsku poeziju. Njene pesme su prevedene na engleski, nemački, slovenački, finski, švedski, bugarski, makedonski jezik i zastupljene su u nekoliko domaćih i inostranih antologija. Bila je urednica revije za kulture *Balkanis*. Član je Srpskog književnog društva i PEN centra Srbije. Živi u Beogradu.

102

Sadržaj

SNOVIDNA VODA (1994)

1.....	5
U našem uhu drugačiji je zvuk.....	6
Zemljište.....	7
Onda.....	8
*	9

UŽE OD PESKA (1997)

Tata.....	10
*	13
*	15
*	17
*	19
*	21
*	23
*	25
*	28
*	29

ZABAVA ZA DOKONE KĆERI (1999)	Paund	pruža
prst.....	32	

Viva Chile!.....	34
Lajbnic.....	36
Posle dvehiljadite.....	38
Opipljivo.....	40
Rajska pesma.....	42
Pre tridesete.....	44
Lingua franca.....	46
Mišima.....	48
U policijski čas.....	50
Licem u lice.....	52
Oko nule.....	53

ŽIVOT NA RAZGLEDNICI (2003)

Autostop.....	56
Podzemna ljubav.....	58
104	
Jezik, moj jež.....	60
Tolari i dinari.....	62
Smrznute sarmice.....	64

Brojim tačkice.....	66
Vazduh koji udišemo.....	68
Prvi led.....	70
O.....	71
Lajke na Mesecu.....	72
Prolećni zanati.....	73
Oh, kako sam ljubomorna.....	74
Tupa igla.....	76
Pozor! Pesnik.....	77
Ljubljanska siesta.....	79
Poslastičarnica "Korzo".....	80
Zrnce soli.....	82
Olovka piše srcem.....	82
Čistka.....	84
505 sa crtom.....	85
Zaviri.....	86
Love poem.....	87
Ničiji krevet.....	89
Sneg u cipelama.....	90
Gradovi.....	91
Očajna razglednica.....	93
ŠTA IMA NOVO	
Gradski otpad.....	95
Tempi passati.....	97
Toliko svetlosti.....	99
Stvar.....	100
Ženska strana.....	101
Beleška o pesnikinji:.....	102
105	

Document Outline

- [1.](#)
- [U našem uhu drugačiji je zvuk](#)
- [Zemljište](#)
- [Onda](#)
- *
- [Tata](#)
- *
- *
- *
- *
- *
- *
- *
- *
- *
- *
- [Paund pruža prst](#)
- [Viva Chile!](#)
- [Lajbnić](#)
- [Posle dve hiljadite](#)
- [Opipljivo](#)
- [Rajska pesma](#)
- [Pre tridesete](#)
- [Lingua franca](#)
- [Mišima](#)
- [U policijski čas](#)
- [Licem u lice](#)
- [Oko nule](#)
- [Autostop](#)
- [Podzemna ljubav](#)
- [Jezik, moj jež](#)
- [Tolari i dinari](#)
- [Smrznute sarmice](#)
- [Brojim tačkice](#)
- [Vazduh koji udišemo](#)

- [Prvi led](#)
- [O](#)
- [Lajke na Mesecu](#)
- [Prolećni zanati](#)
- [Oh, kako sam ljubomorna](#)
- [Tupa igla](#)
- [Pozor! Pesnik](#)
- [Ljubljanska siesta](#)
- [Poslastičarnica "Korzo"](#)
- [Zrnce soli](#)
- [Olovka piše srcem](#)
- [Čistka](#)
- [505 sa crtom](#)
- [Zaviri](#)
- [Love poem](#)
- [Ničiji krevet](#)
- [Sneg u cipelama](#)
- [Gradovi](#)
- [Očajna razglednica](#)
- [Gradski otpad](#)
- [Tempi passati](#)
- [Toliko svetlosti](#)
- [Stvar](#)
- [Ženska strana](#)
- [Beleška o pesnikinji:](#)

Table of Contents

1.

U našem uhu drugačiji je zvuk

Zemljište

Onda

*

-

Tata

Paund pruža prst

Viva Chile!

Lajbnc

Posle dvehiljadite

Opipljivo

Rajska pesma

Pre tridesete

Lingua franca

Mišima

U policijski čas

Licem u lice

Oko nule

Autostop

Podzemna ljubav

Jezik, moj jež

Tolari i dinari

Smrznute sarmice

Brojim tačkice

Vazduh koji udišemo

Prvi led

Q

Lajke na Mesecu

Prolećni zanati

Oh, kako sam ljubomorna

Tupa igla

Pozor! Pesnik

Ljubljanska siesta

Poslastičarnica "Korzo"

Zrnce soli

Čistka

[505 sa crtom](#)
[Zaviri](#)
[Love poem](#)
[Ničiji krevet](#)
[Sneg u cipelama](#)
[Gradovi](#)
[Očajna razglednica](#)
[Gradski otpad](#)
[Tempi passati](#)
[Toliko svetlosti](#)
[Stvar](#)
[Ženska strana](#)
[Beleška o pesnikinji:](#)